

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
Національний науковий центр
«Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Вченої ради ННЦ
«ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»,
протокол № 10 від 24 червня 2026 р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Введено в дію

наказом директора

від 10 червня 2026 року № 123/12-01

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Нормативно-правова база

Положення про організацію освітнього процесу в Національному науковому центрі «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» Міністерства юстиції України (далі – Положення) є основним нормативним документом, що регламентує організацію й здійснення освітньої діяльності в Національному науковому центрі «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» Міністерства юстиції України (далі – ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»).

Це положення розроблено на основі таких нормативно-правових актів: Конституції України, Законів України «Про освіту» від 05 вересня 2017 року № 2145-VIII, «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 року № 1556-VII, «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26 листопада 2015 року № 848-VIII (зі змінами та доповненнями), постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23 березня 2016 року № 261, «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29 квітня 2015 року № 266 (зі змінами та доповненнями від 30 серпня 2024 року № 1021); «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12 серпня 2015 року № 579 (зі змінами та доповненнями від 13 травня 2022 року № 599); «Про затвердження Порядку присудження наукових ступенів» від 24 липня 2013 року № 567 (зі змінами та доповненнями); наказів Міністерства освіти і науки України «Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків основних видів методичної, наукової й організаційної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів» від 07 серпня 2002 року № 450, «Деякі питання визнання в Україні іноземних документів про освіту» від 05 травня 2015 року № 504, «Про ліцензування освітньої діяльності» від 13 червня 2018 року № 1253-л, «Про ліцензування освітньої діяльності» від 30 листопада 2018 року № 2320-л, «Про ліцензування освітньої діяльності» від 04 квітня 2023 року № 116-л, «Про ліцензування освітньої діяльності» від 11 квітня 2025 року № 33-л, інших нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України, які стосуються організації навчального процесу та нормативно-правових актів Міністерства юстиції України, які стосуються організації науково-дослідної роботи в ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса». Крім того, у процесі розробки даного положення враховано засади Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи.

Положення визначає особливості організації та проведення підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» у галузі знань D «Бізнес, адміністрування та

право» зі спеціальності D8 «Право» за судово-експертним профілем та предметними напрямками досліджень:

- адміністративне право і процес; фінансове право;
- кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність.

1.2. Основні терміни і їх визначення

1.2.1. *Академічна відпустка* – перерва у навчанні, право на яку здобувач вищої освіти отримує у зв'язку з обставинами, які унеможливають виконання освітньої (наукової) програми (за станом здоров'я, призовом на строкову військову службу у разі втрати права на відстрочку від неї, сімейними обставинами, навчання чи стажування в освітніх і наукових установах (у тому числі іноземних держав) тощо).

1.2.2. *Академічна година* – мінімальна облікова одиниця навчального часу, яка служить основою для планування занять, таких як лекції, семінарські, практичні, лабораторні, контактні заняття. Тривалість академічної години становить, як правило, 45 хв. Дві академічні години утворюють пару академічних годин (далі – пара). Зміна тривалості академічної години не допускається, проте в разі проведення пари без перерви її тривалість може змінюватись, але має становити не менше 80 хв.

1.2.3. *Академічна доброчесність* – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

1.2.4. *Академічна заборгованість* – наявність навчальних дисциплін, практик, інших видів навчальної діяльності, за які здобувачу вищої освіти не були призначені кредити у зв'язку з невиконанням ним без поважних причин індивідуального навчального плану та графіку освітнього процесу.

1.2.5. *Академічна мобільність* – реалізація учасниками освітнього процесу передбаченої нормативними правовими актами можливості навчатися, викладати, стажуватися, проводити наукову діяльність, підвищувати кваліфікацію в іншому вищому навчальному закладі (науковій установі) на території України чи поза її межами.

1.2.6. *Академічна свобода* – самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів та реалізується з урахуванням обмежень, встановлених законом.

1.2.7. *Академічна недоброчесність* – несамотійне виконання здобувачем вищої освіти екзаменаційних, залікових, контрольних, курсових робіт, індивідуальних завдань, списування, використання заборонених на

контрольному заході навчальних та довідкових матеріалів, відтворення у своїх працях чужих опублікованих результатів (текстів) без належного посилання на автора, фальсифікація результатів.

1.2.8. *Акредитація освітньої програми* – оцінювання якості освітньо-наукової програми та освітньої діяльності наукової установи за цією програмою на предмет відповідності стандарту вищої освіти, спроможності виконання вимог стандарту, а також досягнення заявлених у програмі результатів навчання відповідно до критеріїв оцінювання якості освітньо-наукової програми.

1.2.9. *Академічна різниця* – навчальні модулі (навчальні дисципліни, практики), передбачені чинним навчальним планом спеціальності (напряму, спеціалізації), які на момент переведення (поновлення) здобувача вищої освіти ним не вивчалися.

1.2.10. *Академічна розбіжність* з навчального модуля:

- різниця за обсягом (кількість кредитів та/або навчальних годин), більша, ніж 25 % від передбаченої чинним навчальним планом спеціальності (напряму, спеціалізації);
- різниця за формою контролю (залік замість семестрового екзамену);
- різниця за змістом між дисципліною, з якої особа атестована раніше, та відповідною їй дисципліною чинного навчального плану спеціальності (напряму, спеціалізації).

1.2.11. *Академічне розходження* – академічна різниця та академічні розбіжності з навчальних модулів.

1.2.12. *Академічний плагіат* – оприлюднення (частково або повністю) наукових/творчих результатів, що здобуті іншими особами, як результатів власного дослідження/творчості та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

1.2.13. *Атестація здобувачів вищої освіти* – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, навичок, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

1.2.14. *Випускова лабораторія* – це базовий структурний підрозділ наукової установи, який здійснює підготовку здобувачів вищої освіти за відповідним рівнем освіти.

1.2.15. *Галузь знань* – основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка.

1.2.16. *Група забезпечення спеціальності* – група педагогічних, науково-педагогічних і/або наукових працівників, для яких наукова установа є основним місцем роботи та які відповідають за виконання освітньо-наукової програми за спеціальністю, особисто беруть участь в освітньому процесі та відповідають затвердженим кваліфікаційним вимогам відповідно до ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

1.2.17. *Денна форма навчання* – це форма здобуття певного рівня вищої освіти, яка побудована на принципі особистого спілкування здобувачів і викладачів в ході лекцій, під час контактних і семінарських занять в

установленому розкладом обсязі. Вважається, що саме це дозволяє максимально розширити і зміцнити знання здобувачів, а на самостійне вивчення відводиться незначна кількість тем, причому не найважливіших. Здобувачі зобов'язані щодня бути присутніми на заняттях (не враховуючи вихідних днів) і не пропускати їх без поважної причини.

1.2.18. *Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система* (далі – ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти.

1.2.19. *Загальні компетентності* – універсальні компетентності, що не залежать від предметної галузі, але важливі для успішної подальшої професійної і соціальної діяльності здобувача у різних сферах для його особистісного розвитку.

1.2.20. *Заочна форма навчання* – форма здобуття певного рівня вищої освіти, яка поєднує риси самонавчання та очного навчання (періодичне відвідування контактних занять). Характеризується фазністю. Перша фаза – отримання бази знань, навчальної літератури та її вивчення (настановча сесія); друга фаза – перевірка засвоєного матеріалу (виконання і захист випускної роботи). При цьому ці фази помітно віддалені одна від одної за часом (як правило, від кількох тижнів до місяця);

1.2.21. *Здобувач вищої освіти* – особи, які навчаються у закладі вищої освіти (науковій установі) на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації;

1.2.22. *Індивідуальна освітня траєкторія* – персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання. Індивідуальна освітня траєкторія у закладі освіти (науковій установі) може бути реалізована через індивідуальний навчальний план.

1.2.23. *Кваліфікація* – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту.

1.2.24. *Компетентність* – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти.

1.2.25. *Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи* (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30

годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС.

1.2.26. *Навчальний курс* – період (рік) навчання. Початок і закінчення навчання на конкретному курсі оформляються відповідними (перевідними) наказами.

1.2.27. *Навчальний план* – документ наукової установи, який визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін та проходження практик, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

1.2.28. *Навчальний рік* триває 12 місяців, розпочинається після зарахування осіб на навчання і складається з навчальних семестрів, днів проведення підсумкового контролю, екзаменаційних сесій, вихідних, святкових днів.

1.2.29. *Навчальний семестр* – складова навчального часу, що закінчується підсумковим семестровим контролем. Тривалість семестру визначається навчальним планом.

1.2.30. *Навчально-методичний комплекс дисципліни* – це сукупність нормативних та інших навчально-методичних матеріалів в паперовій та/або електронній формах, необхідних і достатніх для ефективного виконання здобувачів вищої освіти робочої програми навчальної дисципліни, передбаченої освітньою програмою підготовки здобувачів вищої освіти відповідного рівню вищої освіти.

1.2.31. *Освітній компонент* – частина освітньо-наукової програми (навчальна дисципліна), що забезпечує формування в особи, яка навчається, певних компетентностей та досягнення нею результатів навчання, визнання яких вимірюється в кредитах ЄКТС.

1.2.32. *Освітній процес* – це інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що провадиться в науковій установі через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

1.2.33. *Освітня (освітньо-наукова) програма* – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

1.2.34. *Освітня діяльність* – діяльність наукової установи, що провадиться з метою забезпечення здобуття вищої, післядипломної освіти і задоволення інших освітніх потреб здобувачів вищої освіти та інших осіб.

1.2.35. *Повторне навчання* – це повторне проходження працездатним здобувачем вищої освіти (який не має права на отримання академічної

відпустки за медичними показаннями) курсу навчання за певний семестр, навчальний план якого здобувач вищої освіти не виконав у повному обсязі з поважних причин (захворювання, службові відрядження; складні сімейні обставини, тощо).

1.2.36. *Результати навчання* – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти.

1.2.37. *Робоча програма навчальної дисципліни* – документ, який визначає місце і значення навчальної дисципліни в реалізації освітньої програми, її зміст, послідовність та організаційні форми вивчення дисципліни, очікувані результати навчання та систему їх оцінювання.

1.2.38. *Спеціалізація* – складова спеціальності, що передбачає профільну спеціалізовану освітньо-професійну чи освітньо-наукову програму підготовки здобувачів вищої та післядипломної освіти.

1.2.39. *Спеціальність* – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка.

1.2.40. *Стандарт вищої освіти* – сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності за кожним рівнем вищої освіти в межах кожної спеціальності.

1.2.41. *Студентоцентричний підхід* передбачає залучення здобувачів вищої освіти до розроблення освітніх програм, які зосереджено на результатах навчання, ураховують особливості пріоритетів особи, яка навчається, ґрунтуються на реалістичності запланованого навчального навантаження, що узгоджується із тривалістю освітньої програми. При цьому здобувачеві надаються більші можливості щодо вибору змісту, темпу, способу та місця навчання.

1.2.42. *Якість вищої освіти* – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти.

1.2.43. *Якість освітньої діяльності* – рівень організації освітнього процесу у вищому навчальному закладі, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти та сприяє створенню нових знань.

1.3. Концепція та організація освітньої діяльності

1.3.1. Основною метою освітньої діяльності в ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» є задоволення освітніх потреб здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії.

1.3.2. ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» забезпечує для осіб, які навчаються, професійну підготовку на рівні кращих закладів освіти (наукових

установ), формування необхідних фахових загальних компетентностей, зокрема:

- високих духовних і моральних цінностей;
- вмінь самостійно навчатися і критично мислити;
- інноваційної поведінки;
- здатності вирішувати проблеми, оцінювати ризики;
- міжкультурної комунікації і достатнього володіння іноземними мовами;
- достатнього володіння інформаційно-комп'ютерними технологіями.

1.3.3. Освітня діяльність ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» ґрунтується на принципах:

- нерозривності процесів навчання і наукових досліджень;
- забезпечення гарантованої якості освіти відповідно до стандартів освіти;
- наступності та безперервності;
- забезпечення конкурентоспроможності інституту та осіб, які отримують освіту в ній на національному та міжнародному рівнях;
- побудови освітніх програм на компетентнісній основі відповідно до Національної рамки кваліфікацій, стандартів освіти та кращого міжнародного досвіду;
- забезпечення єдиного наскрізного підходу до розроблення програм на третьому освітньо-науковому рівні з обов'язковим визначенням результатів навчання та критеріїв оцінювання рівня набуття здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії запланованих компетентностей;
- врахування при розробці та перегляді програм на третьому освітньо-науковому рівні світового досвіду, залучення до цього процесу провідних учених, фахівців-практиків тощо;
- широкого впровадження інноваційних навчальних технологій;
- електронного супроводження освітньої діяльності;
- забезпечення здобувачам вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії сприятливих умов для самостійного навчання та творчого розвитку;
- сумісності освітніх програм з міжнародними класифікаціями та стандартами вищої освіти, інтернаціоналізації освіти, її інтеграції до світового освітньо-наукового простору;
- забезпечення доступу до освітніх програм інституту особам з особливими фізичними потребами;
- забезпечення зворотних зв'язків між учасниками освітнього процесу, прозорості і відкритості при доступі до вищої освіти, оцінюванні результатів навчання та атестації здобувачів ступеня доктора філософії;
- системи забезпечення якості освітньої діяльності, перегляді освітніх програм.

1.3.4. Освітня діяльність по підготовці докторів філософії здійснюється за освітньо-науковою програмою ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса». Виконання навчального плану та забезпечення проведення наукових

досліджень здійснюється відповідно до індивідуального плану роботи здобувачів вищої освіти ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» із залученням науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

1.3.5. Розподіл навчального навантаження, передбаченого навчальним планом спеціальності (напрям, спеціалізації, затверджує директор або заступник директора ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» з наукової роботи).

1.3.6. Інститут забезпечує наукових і науково-педагогічних працівників та осіб, які навчаються, засобами навчання (навчальною, методичною, науковою літературою, технічними та іншими засобами) відповідно до своїх матеріальних та фінансових можливостей.

1.4. Мова викладання

1.4.1. Мовою викладання в аспірантурі ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» є державна мова.

1.4.2. Викладання навчальних дисциплін проводиться мовами, зазначеними у робочих програмах навчальних дисциплін відповідно до специфіки підготовки фахівців з вищою освітою.

1.5. Строки та терміни освітнього процесу

1.5.1. Навчальний рік триває 12 місяців, розпочинається, як правило, 1 жовтня (1 вересня) і для здобувачів вищої освіти складається з навчальних днів, днів проведення підсумкового контролю, екзаменаційних сесій, вихідних, канікулярних днів.

1.5.2. Навчальний семестр – складова частина навчального часу здобувача вищої освіти, що закінчується підсумковим семестровим контролем. Тривалість семестру визначається навчальним планом. Навчальний семестр триває як правило 5 місяців (вересень – січень та лютий – червень).

Освітній процес за денною формою навчання організовується, як правило, за двосеместровою системою.

1.5.3. Графік освітнього процесу на навчальний рік визначає конкретні терміни проведення освітніх заходів (початок/закінчення навчального року, семестрів, триместрів, занять, практик, стажувань, сесій, канікул тощо).

1.5.6. Графік освітнього процесу на відповідний навчальний рік встановлюється наказами директора.

2. РІВНІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ФОРМИ НАВЧАННЯ

2.1. ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» є державною спеціалізованою науковою установою, яка належить до сфери управління Міністерства юстиції України і відповідно до законодавства України здійснює наукову, судово-експертну, науково-технічну, науково-організаційну й освітню діяльність у галузі судової експертизи, криміналістики та права.

2.2. Взаємодія ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» з органами державного управління у сфері вищої освіти України та з іншими організаціями відбувається на основі принципів демократії та інших загальнолюдських цінностей для забезпечення світового рівня професійної освіти.

2.3. ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» здійснює підготовку здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії.

2.4. Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти відповідає восьмому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій і передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

2.5. Підготовка здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії в ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» здійснюється:

- в аспірантурі за інституційною (очною (денною) або заочною, дистанційною) формою навчання;
- поза аспірантурою (працівників ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»), які професійно провадять наукову та науково-технічну діяльність за основним місцем роботи.

2.5.1. За очної (денної) форми здобувач освіти бере безпосередню участь в освітньому процесі. Денна форма навчання є основною формою здобуття освіти та/або кваліфікації із відривом від виробництва.

2.5.2. Заочна форма здобуття освіти – спосіб організації навчання здобувачів освіти шляхом поєднання навчальних занять і контрольних заходів під час короткочасних сесій і самостійного оволодіння освітньою програмою в проміжку між ними. Заочна форма навчання є формою здобуття освіти та/або кваліфікації без відриву від виробництва. Освітній процес за заочною формою навчання організовується з урахуванням передбачених чинним законодавством пільг для осіб, які поєднують роботу із навчанням.

2.5.3. Дистанційна форма здобуття освіти – індивідуалізований процес здобуття освіти, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

3. ЗМІСТ НАВЧАННЯ. ПЛАНУВАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

3.1. Стандарти вищої освіти

3.1.1. Для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності Міністерство освіти і науки України за погодженням із Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти розробляє і затверджує стандарти вищої освіти.

3.1.2. Стандарти вищої освіти використовуються для визначення та оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності.

3.1.3. Стандарт вищої освіти визначає такі вимоги до освітньо-наукової програми:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- перелік компетентностей здобувача;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- форми атестації здобувачів вищої освіти;
- вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;
- вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності).

3.1.4. За відсутності Стандарту вищої освіти з відповідної спеціальності для визначення та оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності застосовуються Національна рамка кваліфікації, Методичні рекомендації щодо розроблення освітніх програм Національної академії педагогічних наук України та Національного Темпус / Еразмус + офіс в Україні та інші методичні рекомендації Міністерства освіти і науки України та Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

3.2. Галузь знань та спеціальність

В ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» підготовка здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) вищої освіти з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії відповідно здійснюється у галузі знань 08 «Право» зі спеціальності 081 «Право» (D «Бізнес, адміністрування та право» зі спеціальності D8 «Право»).

3.3. Освітньо-наукові програми, навчальні плани та робочі навчальні плани

3.3.1. Освітньо-наукова програма у галузі знань 08 «Право» зі спеціальності 081 «Право» (D «Бізнес, адміністрування та право» зі

спеціальності D8 «Право») затверджується рішенням Вченої ради ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса».

Освітньо-наукова програма підготовки здобувачів в аспірантурі включає наступні складові, що передбачають набуття ними таких компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій:

— здобуття аспірантом (здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою) глибинних знань із спеціальності, зокрема, засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраним профілем спеціальності, оволодіння юридичною термінологією, застосування вітчизняного та зарубіжного викладацького досвіду з дотриманням загальновизнаних європейських норм та стандартів (орієнтовний обсяг такої освітньої складової становить 20 кредити ЄКТС);

— оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору (орієнтовний обсяг такої освітньої складової становить 4 кредити ЄКТС);

— набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або складання пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності (орієнтовний обсяг такої освітньої складової становить 6 кредитів ЄКТС);

— здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів зі спеціальності (орієнтовний обсяг такої освітньої складової становить 8 кредитів ЄКТС).

3.3.2. Обсяги кредитів ЄКТС, необхідні для здобуття ступенів вищої освіти, визначаються стандартами вищої освіти. Індивідуальний навчальний план аспіранта має містити перелік дисциплін за вибором аспіранта в обов'язі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС. При цьому аспіранти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти і які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням із своїм науковим керівником та керівником відповідного підрозділу ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса».

3.3.3. Один кредит ЄКТС становить 30 годин роботи здобувача вищої освіти.

3.3.4. На основі освітньо-наукової програми у галузі знань 08 «Право» зі спеціальності 081 «Право» (D «Бізнес, адміністрування та право» зі спеціальності D8 «Право»), відділом аспірантури та докторантури розробляється навчальний план, який затверджується директором ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса».

3.3.5. Навчальні плани для спеціальності 081 «Право» / D8 «Право» складаються окремо за кожною формою навчання.

3.3.6. Навчальний план визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

3.3.7. Освітній процес за денною формою навчання організовується, як правило, за двосеместровою системою (в окремих випадках – триместровою).

3.3.8. Здобувачам вищої освіти можуть бути встановлені на поточний навчальний семестр (рік) індивідуальні графіки навчального процесу.

3.3.9. Кількість годин аудиторних занять в одному кредиті ЄКТС (денна форма навчання) (крім дисциплін за вибором) становить: при навчанні за рівнем доктора філософії – 20 % (6 годин в одному кредиті ЄКТС) (окрім вивчення іноземних мов). При вивченні іноземних мов кількість годин аудиторних занять в одному кредиті ЄКТС (денна форма навчання) (крім дисциплін за вибором) становить: при навчанні за рівнем доктора філософії – 40 % (12 годин в одному кредиті ЄКТС). Конкретна кількість аудиторних годин на семестр для відповідних спеціальностей і спеціалізацій визначається навчальними планами.

3.3.10. За заочною (дистанційною) формою навчання кількість годин аудиторних занять не може перевищувати 30 % обсягу аудиторних занять за відповідним планом денної форми навчання.

3.3.11. Навчальні дисципліни плануються в обсязі не менше трьох кредитів ЄКТС, практики – в обсязі не менше п'яти кредитів ЄКТС. Обсяг навчальної дисципліни чи практики встановлюється кратним цілому числу кредитів. Кількість навчальних модулів (навчальних дисциплін і практик), запланованих на кожен семестр навчання, не перевищує семи (за виключенням дисциплін за вибором).

3.3.12. Освітні програми та навчальні плани розробляються робочими групами, які складаються з представників відділу аспірантури та докторантури й інших представників зацікавлених наукових підрозділів інституту, роботодавців.

У серпні кожного року до початку навчального року у жовтні проходять громадські обговорення для усіх бажаючих щодо актуальності освітньо-наукової програми, потреби внесення змін до освітніх компонент, кредитів відповідно до поточного стану та рекомендацій МОН України та НАЗЯВО.

Після публічного обговорення – рішення робочої групи виноситься на Вчену раду Інституту, що затверджує оновлену версію ОНП на поточний навчальний рік.

3.3.13. Робочі групи працюють під координацією заступника директора інституту з наукової роботи.

3.4. Індивідуальні плани роботи здобувачів вищої освіти

3.4.1. Індивідуальний план (навчальної та наукової) роботи (далі – Індивідуальний план) здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії є документом, що містить інформацію про перелік та послідовність вивчення ним навчальних дисциплін, здійснення наукової роботи і проходження практик, обсяг навчального навантаження за усіма видами навчальної діяльності, види та строки підсумкового семестрового контролю та атестації, а також, у разі потреби, зміни до індивідуального плану роботи.

3.4.2. Індивідуальний план здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії складається на кожний навчальний рік (на наступний навчальний рік індивідуальний план складається, як правило, наприкінці поточного).

3.4.3. Індивідуальний план здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії формується ним особисто за участю наукового керівника, підписується завідувачем відділу аспірантури та докторантури і затверджується Вченою радою ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса».

3.4.4. В Індивідуальному плані роботи здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії зазначаються нормативні навчальні дисципліни, практики та навчальні дисципліни за вибором.

3.4.5. Обсяг навчальних дисциплін за вибором становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти.

3.4.6. Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії, за погодженням, мають право вибрати навчальні дисципліни, що пропонуються.

3.4.7. До навчальних дисциплін за вибором можуть бути включені навчальні дисципліни, що не входять до переліку дисциплін, встановленого освітньою програмою даної спеціальності та вивчаються за межами інституту. Такі навчальні дисципліни включаються до індивідуального навчального плану за наявності офіційного документу, виданого установою (в тому числі, закордонною), що має право на надання послуг з вищої освіти та підтверджує присвоєння кредитів з даної навчальної дисципліни.

3.4.8. Вивчення всіх навчальних дисциплін та проходження всіх практик, включених до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії, є обов'язковим.

3.4.9. Для внесення змін до Індивідуального плану здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії та встановлення індивідуального графіку освітнього процесу здобувач вищої освіти подає заяву на ім'я директора із зазначенням відповідної підстави.

3.4.10. Основними підставами для внесення змін до Індивідуального плану здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії та встановлення індивідуального графіку освітнього процесу є:

— реалізація здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії права на академічну мобільність відповідно до міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проектів,

учасником яких є інститут, договорів про співробітництво між інститутом та вітчизняним або іноземним навчальним закладом (науковою установою);

- реалізація здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії права на академічну мобільність із власної ініціативи на основі індивідуального запрошення (в тому числі, для мовного стажування, наукового стажування) (підтверджуються наданням довідки з місця роботи або індивідуального запрошення);

- медичні показники (підтверджуються наданням відповідних документів);

- сімейні обставини (надається письмове обґрунтування);

- реалізація права здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії на трудову діяльність у поза навчальний час, в тому числі, за кордоном (підтверджується наданням довідки з місця роботи або індивідуального запрошення).

3.4.11. Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії, до індивідуального навчального плану якого вносяться зміни і якому встановлюється індивідуальний графік освітнього процесу, повинен не мати академічної заборгованості.

3.4.12. Зміни до індивідуального плану здобувача вищої освіти та встановлення йому індивідуального графіку освітнього процесу за поданням наукового керівника ухвалює Вчена рада ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса».

3.4.13. Здобувачу вищої освіти ступеня доктора філософії, який прагне реалізувати право на академічну мобільність, внесення змін до індивідуального навчального плану та встановлення індивідуального графіку освітнього процесу здійснюються за умови підтвердження Центром міжнародного співробітництва відповідності підстави, зазначеної в заяві здобувача вищої освіти, формам і видам академічної мобільності, визначеним Положенням про порядок реалізації учасниками освітнього процесу ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» права на академічну мобільність. Здобувачу вищої освіти ступеня доктора філософії, який прагне реалізувати право на трудову діяльність у позанавчальний час, у тому числі, за кордоном, внесення змін до індивідуального навчального плану та встановлення індивідуального графіку освітнього процесу здійснюються за умови підтвердження Навчальним центром практичної підготовки і працевлаштування Управління якості освіти відповідності підстави, зазначених в заяві здобувача вищої освіти вимогам, встановленим в п. 3.4.10 цього Положення. Навчальний центр практичної підготовки і працевлаштування Управління якості освіти веде облік оформлених індивідуальних планів та співпрацює з відповідними роботодавцями з питань гармонізації освітніх потреб здобувачів вищої освіти із реалізацією права на працевлаштування у вільний від навчання час.

3.4.14. Зміни до Індивідуального плану здобувача вищої освіти та його індивідуальний графік освітнього процесу затверджуються Вченою радою ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса».

3.4.15. Якщо здобувач вищої освіти подав заяву про внесення змін до Індивідуального плану та встановлення йому індивідуального графіку освітнього процесу менше ніж за 4 тижні до закінчення семестру, проходження здобувачем вищої освіти підсумкового семестрового контролю з навчальних дисциплін, що вивчаються в цьому семестрі, до початку екзаменаційної сесії не допускається.

3.4.16. За виконання Індивідуального плану відповідає особа, яка навчається. Контроль виконання Індивідуального плану організовує відділ аспірантури та докторантури ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса».

3.5. Організація вивчення дисциплін за вибором

3.5.1. За вибором здобувача організовується вивчення окремих навчальних дисциплін із циклу професійної підготовки. Також може бути запропонований вибір спеціалізацій і блоків навчальних дисциплін із циклу професійної та практичної підготовки.

3.5.2. Обсяг вибіркової дисципліни становить чотири кредити (120 годин), підсумковий семестровий контроль проводиться у формі екзамену (іспиту).

3.5.3. Процедура формування переліку та вивчення здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін із циклу вільного вибору для рівня освіти «доктор філософії» визначена у затвердженому рішенні Вченою радою ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» від 24 червня 2026 року Положення про порядок організації вивчення навчальних дисциплін вільного вибору.

3.6. Робочі програми навчальних дисциплін

3.6.1. Робочі програми навчальних дисциплін доводяться до відома здобувачів вищої освіти на початку семестру.

3.6.2. Робочі програми навчальних дисциплін розробляються відповідними лабораторіями спільно з відділом аспірантури та докторантури згідно з вимогами відповідних освітніх програм.

3.6.3. З метою забезпечення цілісності освітнього матеріалу, забезпечення професійної спрямованості змісту навчання, попередження можливого дублювання, врахування міждисциплінарних зв'язків робочі програми розглядаються на засіданні лабораторії у складі співробітників відділу аспірантури та докторантури й інших осіб. Після погодження лабораторією вона рекомендується Вченою радою та затверджується директором інституту.

3.7. Визнання результатів навчання, отриманих у інших закладах вищої освіти або наукових установах

3.7.1. У разі поновлення, переведення здобувача вищої освіти, перезарахування вибірових дисциплін здійснюється завідувачем відділу аспірантури та докторантури за узгодженням директора ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» на підставі наданого витягу (академічної довідки) з відомостей успішності.

3.7.2. Перезарахування кредитів здійснюється за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу за умови однакової кількості кредитів.

4. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

4.1. *Атестація* – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня й обсягу знань, умінь, інших компетентностей до вимог стандартів вищої освіти.

4.2. *Диференційований залік* – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з певної науки (дисципліни) і на підставі результатів виконаних індивідуальних завдань.

4.3. *Екзамен / іспит* – це форма оцінки підсумкового засвоєння теоретичного і практичного матеріалу з окремої науки (дисципліни), що проводиться як контрольний захід у письмовій чи усній формах, за екзаменаційними білетами, складеними за програмою науки (дисципліни) і затвердженими в інституті.

Завданням екзамену є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, умінь сформулювати своє ставлення до певної проблеми науки (дисципліни) та ін.

4.4. *Залік* – це форма контролю, що передбачає оцінку засвоєння навчального матеріалу винятково на підставі результатів поточної успішності.

4.5. *Індивідуальне завдання* – одна з форм самостійної роботи здобувачів, яка передбачає створення умов для якнайповнішої реалізації творчих можливостей і має на меті поглиблення, узагальнення і закріплення знань, а також застосування цих знань на практиці. До індивідуальних завдань належать такі: підготовка рефератів, есе, виконання розрахункових, аналіз практичних ситуацій, підготовка реферативних матеріалів із фахових публікацій, власні дослідження до конференцій тощо.

4.6. *Індивідуальне навчальне заняття* – це організаційна форма навчального заняття, що проводиться з окремими здобувачами для підвищення рівня їх підготовки і розкриття індивідуальних творчих здібностей. Індивідуальні навчальні заняття організовуються за окремим графіком.

4.7. *Консультація* – це організаційна форма навчального заняття, при якій здобувач одержує відповіді від викладача на конкретні запитання чи пояснення певних теоретичних положень або аспектів їх практичного застосування.

Консультація може бути індивідуальною або проводитися для групи здобувачів залежно від того, чи викладач консультує в з питань, пов'язаних із виконанням індивідуальних завдань, чи з теоретичних питань

4.8. *Лекція* – це основна форма проведення навчального заняття, що є логічно вивершеним, науково обґрунтованим і систематизованим викладом певного наукового чи науково-методичного питання, ілюстрованим за необхідності засобами наочності та демонстрацією результатів досліджень. Лекція покликана формувати у здобувачів основи знань з певної наукової галузі, а також визначати напрям, основний зміст і характер усіх інших видів навчальних занять і самостійної роботи здобувачів з відповідної науки (дисципліни).

Лекція повинна охоплювати все нове, що є в законодавчих та інших нормативно-правових актах, у фаховій і навчальній літературі, висвітлювати динаміку змін та актуальні проблемні питання. У процесі викладення лекційного матеріалу можуть використовуватися результати науково-дослідної роботи лектора і, лекція повинна мати проблемний характер.

Лектор, якому доручено читати курс лекцій, зобов'язаний перед початком відповідного семестру подати до відповідної лабораторії (за відсутності до відділу аспірантури та докторантури) складений ним конспект лекцій, контрольні завдання для проведення підсумкового контролю, передбаченого навчальним планом і програмою для даної науки (дисципліни).

Лектор зобов'язаний дотримуватися робочої навчальної програми з науки (дисципліни) з тем лекційних занять, але не обмежуватися в питаннях трактування навчального матеріалу, формах і засобах доведення його до здобувачів.

Лектор має проводити лекції з використанням інтерактивних методів і прийомів навчання: проводити лекції-дискусії (лекції обговорення), лекції з використанням елементів мозкового штурму, комплексні лекції(лекції-панелі, лекції вдвох), лекції-візуалізації, письмові програмовані лекції, лекції з запланованими помилками (метод контрольного викладу), лекції-конференції(метод персоніфікованого викладу).

4.9. *Навчальний процес* – система науково обґрунтованих організаційних, методичних і дидактичних заходів, спрямованих на реалізацію змісту освіти на певному рівні вищої освіти відповідно до державних стандартів освіти за допомогою обраної моделі його організації.

Навчальний процес відбувається за такими формами:

- навчальні заняття;
- самостійна робота;
- практична підготовка;
- контрольні заходи.

Основними видами навчальних занять в є:

- лекція;
- семінарське, практичне та індивідуальне заняття;
- консультація.

4.10. *Науково-дослідна робота* – це форма організації наукової та дослідної роботи студентів, за якої вони залучаються до активної самостійної (або під керівництвом викладача) науково-дослідної діяльності для формування наукового світогляду, розвитку науково-дослідних умінь, навичок творчого вирішення практичних завдань; це форма сприяння молодим дослідникам в опануванні методології та методів наукового пошуку.

4.11. *Підсумковий контроль* проводиться для оцінки результатів навчання на певному рівні вищої освіти або на його окремих завершених етапах. Підсумковий контроль включає екзамен, диференційований залік, залік і державну атестацію.

4.12. *Поточний контроль (ПК)* застосовується для наук (дисциплін) з метою перевірки знань з окремих складових навчальної програми з даної науки

(дисципліни), а саме – матеріалу, викладеного на лекціях; питань, розглянутих та обговорених на заняттях; матеріалу, опрацьованого самостійно.

4.13. *Практичне заняття* – це організаційна форма навчального заняття, на якому викладач організовує детальний розгляд окремих теоретичних положень науки (дисципліни) і формує вміння та навички їх практичного застосування шляхом виконання практичних завдань.

4.14. *Семінарське заняття* – це форма навчального заняття, при якій викладач організовує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких здобувачі готують тези виступів і презентації на підставі індивідуально виконаних завдань.

4.17. Порядок проведення екзаменів / іспитів

Семестрові екзамени проводяться одночасно, як правило в усній або письмовій формі за розкладом, що доводиться до відома здобувачів не пізніше ніж за тиждень до початку екзаменаційної сесії.

Іспит проводиться за екзаменаційними білетами, які складаються науковими лабораторіями спільно з відділом аспірантури та докторантури.

Екзамени/заліки як правило, приймаються лектором, який викладав курс, або викладачами (співробітниками відповідної лабораторії/відділу) що ведуть семінарські заняття з відповідної дисципліни.

4.17.1 *Апеляція щодо результатів підсумкового контролю знань аспірантів* – складова організаційного забезпечення навчального процесу, яка проводиться для визначення об'єктивності виставленої оцінки.

Головне завдання апеляційної процедури – подолання елементів суб'єктивізму під час оцінювання знань здобувачів, уникнення непорозумінь і спірних ситуацій, створення найсприятливіших умов для розвитку і реального забезпечення законних прав та інтересів особи, що навчається.

4.17.2 *Ліквідація академічних заборгованостей аспірантів*. Академічна заборгованість з певної науки (дисципліни) виникає в разі одержання здобувачем оцінки «незадовільно» за результатами підсумкового оцінювання.

4.17.3 *Директорський контроль* – особливий вид внутрішнього контролю рівня знань, вмінь і навичок здобувачів інституту, метою якого є встановлення рівня ефективності використання різних форм і методів викладання науково-педагогічними працівниками наук (дисциплін); отримання інформації про характер пізнавальної діяльності, рівень самостійності та активності здобувачів; оцінка залишкового рівня знань із науки (дисципліни) з подальшим аналізом та узагальненням; належна підготовка для проходження ліцензійних і акредитаційних процедур і забезпечення максимально об'єктивного оцінювання знань.

5. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ТА НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

5.1. Навчально-методичне забезпечення передбачає наявність:

- усіх затверджених в установленому порядку освітньо-наукових програм, навчальних планів, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії;
- робочих програм з усіх навчальних дисциплін навчальних планів, які включають: програму навчальної дисципліни, заплановані результати навчання, порядок оцінювання результатів навчання, рекомендовану літературу (основну, допоміжну), інформаційні ресурси в Інтернеті;
- програм з усіх видів практичної підготовки до кожної освітньої програми;
- методичних матеріалів для проведення підсумкової атестації здобувачів вищої освіти з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії;
- інші матеріали, які визначає відповідна лабораторія, викладач.

5.2. Документація з науково-методичного та організаційного забезпечення освітнього процесу:

- положення про відділ аспірантури та докторантури;
- освітні програми;
- навчальні плани;
- робочі навчальні плани;
- розклади занять за всіма формами навчання;
- заліково-екзаменаційні відомості;
- журнал реєстрації довідок-викликів та повідомлень здобувачів вищої освіти, які навчаються за заочною формою;
- копії або витяги з наказів про зарахування, прикріплення, відрахування, здобувачів та інші.

5.3. Інформаційні пакети, розклад занять на поточний семестр, документи, що регламентують організацію освітнього процесу в інституті, розміщуються на веб-сайті ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса».

6. УЧАСНИКИ ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО ПРОЦЕСУ

6.1. Учасники освітньо-наукового процесу

Учасниками освітньо-наукового процесу в ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» є:

- наукові, науково-педагогічні працівники;
- здобувачі вищої освіти та інші особи.

До освітнього процесу можуть залучатися роботодавці та фахівці-практики.

6.2. Права та обов'язки наукових працівників

6.2.1. Наукові працівники ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» мають право:

- на академічну свободу, що реалізується в інтересах особи, суспільства і людства загалом;
- на академічну мобільність для провадження професійної діяльності;
- на захист професійної честі та гідності;
- брати участь в управлінні інститутом, у тому числі обирати та бути обраним до вищого органу громадського самоврядування, Вченої ради ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»;
- на забезпечення створення відповідних умов праці, підвищення свого професійного рівня, організацію відпочинку і побуту, встановлених законодавством, нормативними актами інституту, умовами індивідуального трудового договору і колективного договору;
- безоплатно користуватися бібліотечними, інформаційними ресурсами, послугами навчальних, наукових, спортивних, культурно-освітніх підрозділів інституту;
- на захист права інтелектуальної власності;
- захист професійної честі та гідності;
- участь в обговоренні питань навчальної, методичної, наукової і виробничої діяльності інституту;
- підвищення кваліфікації та стажування;
- здійснення науково-дослідної роботи;
- індивідуальну педагогічну діяльність;
- участь в об'єднаннях громадян;
- користування подовженою оплачуваною відпусткою;
- моральне і матеріальне заохочення за сумлінну та активну роботу;
- інші права та свободи, передбачені чинним законодавством України та Статутом ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса».

6.2.2. Наукові працівники ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» зобов'язані:

- підвищувати професійний рівень, педагогічну майстерність, наукову кваліфікацію (для науково-педагогічних працівників);
- дотримуватися норм педагогічної етики, моралі, поважати гідність осіб, які навчаються в інституті;
- дотримуватися Статуту ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса», законів, інших нормативно-правових актів;
- сприяти збереженню майна ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса».

6.3. Робочий час наукових, науково-педагогічних працівників

6.3.1. Робочий час наукових і науково-педагогічних працівників, що залучаються до роботи в аспірантурі ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» включає час виконання навчальної роботи. Графік робочого часу наукових і науково-педагогічних працівників визначається Навчальним планом ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса». Наукові і науково-педагогічні працівники зобов'язані дотримуватись встановленого для них графіку робочого часу. Обсяг навчальних занять, доручених для проведення конкретному науковому або науково-педагогічному працівнику, виражений в облікових (академічних/астрономічних) годинах, визначає його навчальне навантаження.

6.3.2. Залучення наукових працівників до роботи, не передбаченої трудовим договором (контрактом), може здійснюватися лише за їх згоди або у випадках, передбачених чинним законодавством України.

6.3.3. Мінімальний і максимальний обов'язковий обсяг навчального навантаження наукових працівників інституту в межах їх робочого часу встановлюється наказами директора відповідно до чинного законодавства з урахуванням виконання викладачами інших обов'язків (методичних, наукових, організаційних) та у порядку, передбаченому Статутом ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» і Колективним договором.

6.4. Права та обов'язки осіб, які навчаються в ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»

- 6.4.1. Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії мають право на:
- користування навчальною та науковою базами ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» та отримання всіх видів відкритої наукової інформації, наявної у бібліотеках і державних архівах України;
 - отримання методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника, чіткий розподіл обов'язків між науковими керівниками у разі призначення вченою радою ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» двох керівників;

- переривання навчання з поважних причин з подальшим його продовженням;

- безпечні та нешкідливі умови навчання і наукової роботи, проведення наукових досліджень;

- участь у науковій діяльності ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» а також у діяльності наукових товариств аспірантів і молодих вчених;

- академічну мобільність, зокрема міжнародну, для отримання додаткових консультацій, необхідних для якісного проведення наукового дослідження та/або для успішного виконання освітньо-наукової програми що реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 66, ст. 2183);

- академічну відпустку, зокрема за станом здоров'я, у зв'язку з вагітністю та пологами, для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, відповідно до законодавства.

Покладання ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» на здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії обов'язків, не пов'язаних з виконанням відповідної освітньо-наукової програми та підготовкою дисертації (монографії, статей), забороняється.

6.4.2. Здобувачі вищої освіти зобов'язані:

- дотримуватися вимог чинного законодавства, моральних, етичних норм поведінки, статуту і правил внутрішнього розпорядку ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»;

- успішно оволодівати освітньо-науковою програмою навчання;

- виконувати індивідуальний план наукової роботи та звітувати про хід його виконання на засіданні лабораторії чи іншого підрозділу ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса», який уповноважений на це Вченою радою;

- захистити в установлений строк свої наукові досягнення у вигляді дисертації для аспірантів у спеціалізованій вченій раді.

7. УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ПРОЦЕСОМ

7.1. Основну відповідальність за якість навчального процесу в ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» несуть директор, заступник директора з наукової роботи і завідувач відділу аспірантури та докторантури.

7.2. Директор ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» в межах наданих йому повноважень:

- вирішує питання освітньої діяльності інституту, відповідає за її провадження;
- видає накази і розпорядження з усіх питань організації навчального процесу, обов'язкові для виконання всіма працівниками і структурними підрозділами інституту;
- формує контингент осіб, які навчаються в інституті;
- переводить, відраховує і поновлює на навчання осіб, які навчаються в інституті;
- контролює виконання навчальних планів і програм;
- здійснює контроль за якістю роботи наукових працівників, організацією навчального процесу, організовує побутове обслуговування учасників навчального процесу та інших працівників інституту;
- виконує інші обов'язки відповідно до Статуту інституту та чинного законодавства України.

7.3. Вчена рада ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса» як колегіальний орган інституту:

- розглядає та ухвалює найважливіші рішення з питань організації навчального процесу в інституті;
- ухвалює основні напрями наукових досліджень;
- ухвалює навчальні плани;
- розглядає інші питання діяльності відділу аспірантури та докторантури відповідно до Статуту ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса».

8. СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ (СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ) ННЦ «ІСЕ ІМ. ЗАСЛ. ПРОФ. М. С. БОКАРІУСА»

В університеті діє Система забезпечення якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) наукової установи, затверджена Вченою радою.

Систему забезпечення якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості) розроблено згідно з принципами:

- відповідності європейським та національним стандартам якості вищої освіти;
- автономії наукової установи, який несе відповідальність за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;

- здійснення моніторингу якості;
- системного підходу, який передбачає управління якістю на всіх стадіях освітнього процесу;
- єдність університетської науки і освіти;
- процесного підходу до управління;
- постійного підвищення якості;
- залучення здобувачів вищої освіти, роботодавців та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості;
- відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості.

Система передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- удосконалення планування освітньої діяльності;
- затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм;
- підвищення якості контингенту здобувачів вищої освіти;
- посилення кадрового потенціалу ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти;
- розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про діяльність ННЦ «ІСЕ ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса»;
- створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників наукової установи і здобувачів вищої освіти;
- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і наукових працівників.

Розробник, завідувач відділу
аспірантури та докторантури

Дар'я ДАВИДЕНКО